

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in praecedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

8. Intolerabilis multorum, &c. Adversa Beneficiorum Confidentiarios: anno
1569.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74514](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74514)

eis manuteneri non valeat. Præterea quod pecunia ex hujusmodi venditionibus, concessionibus & alienationibus nisi in dicti Caroli Regis, sive regni, & Catholicae Religionis defensionem, nec in alios usus exponi omnino debant, ipsaque pectinie interim penes personam fidei & facultatis idoneam per vos eligendam, ac deputandam, realiter & cum effectu deponantur, quodque vos super his omnibus alia, & alia debite, & opportunitate provideatis, prout tibi, frater Episcopo Gajens, mentis nostræ voluntatem ac desiderium prævius explicavimus, tibique super his ab omnibus fidem indubiam adhiberi debere mandamus, & insuper quod præsentium transumptis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo vestro, vel alicuius vestrum munitis, eadem prorsus fides adhibeat, quæ præsentibus ipsis haberetur, si forent exhibita vel ostensa.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ injunctionis, concessionis, imperationis, approbationis, confirmationis, mandati, decreti, supplicationis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contrarie.

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indigationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominice, Millefimo quingentesimo sexagesimo octavo, Calendis Augusti, Pontificatus nostri, anno tertio.

VII.
Ex Actis,
Titres &c.
de France,
Tom. 2.
pag. 188.

Decernitur, quod in omnibus Provinciis Fratrum Minorum Ordinis Sancti Francisci esse debeant duo Conventus pro Fratribus strictrioris Observantiae: an. 1569.

PIUS EPISCOPUS.

Ad perpetuam rei memoriam.

Injunctum nobis desuper Apostolicae servitutis officium crebro nos admonet & inducit, ut personis quibuslibet regularibus, vigilantæ nostræ partes efficacius exhibentes, eos in institutorum suorum regularium candore salubriter manuteneamus.

§. 1. Acceperimus sanè nuper, quod in Ordine S. Francisci de Observantia nonnullæ sunt domus, & Loca, Recollecta nuncupata, in quibus dicti Ordinis Fratres arctiorem quam in cæteris vitam degunt, & propterea eidem Ordini commodum & opportunum esse censentes, ut in singulis dicti Ordinis Provinciis, duæ Domus, & Loca Recollecta hujusmodi existant, auctoritate Apostolica renore præsentum perpetuo decernimus, atque statuimus, quod in qualibet Provincia dicti Ordinis duæ ad minus Domus, & Loca Recollecta esse debeant. Et præfata Monasteria Recollecta nullatenus ab hujusmodi recollectione separari possint: Et Fratres in illis degentes etiam velint (nisi de Ministri Generali ipius Ordinis vel Provinciali, & Discretorum Conventuum dictorum Locorum Recollectorum pro tempore existentium consilio) ad alia Loca non recollecta transferri nequeant, nisi eidem Superioribus, ut aliter hat, visum fuerit expedire.

§. 2. Decernentes præsentes Litteras, nullo unquam tempore, de subreptionis, vel obreptionis vicio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari vel impugnari, aut invalidari nullatenus posse, minusque sub quibusvis similium, vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariais dispo-

sitionibus comprehendendi ullatenus posse, siveque ab omnibus censer.

§. 3. Et ita per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuiilibet quavis alteri judicandi, & interpretandi facultate, judicari debere, irritum quoque & inane, quidquid fecus super his, à quocumque quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§. 4. Et nihilominus pro majori præmissorum occasione Venerabilis Fratri Episcopo Conchen, & dilectis Filii Caurarum Curiae Camerae Apostolicae generali Auditori, ac Officiali Toletani, per præfentes committimus, & mandamus, quatenus ipsis vel duo, aut unus eorum, per se vel alium seu alios, præsentes Litteras, & in eis contenta quæcumque solemniter publicantes, faciant illas ab omnibus, quos illæ concernunt, inviolabiliter observari, non permitentes aliquid contra præmissa quomodolibet innovari. Contradictores quoslibet, & rebelles per easdem pœnas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo.

§. 5. Non obstantibus præmissis quibusvis Apostolicis, nec non in Provincialibus, & Synodalibus Concilis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus & ordinationibus, ac quibusvis, etiam juramento & confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & conuentudinibus contraria quibuscumque, aut si aliquibus, communiter vel divisi, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint, per Litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ad de verbo ad verbū de indulto hujusmodi mentionem.

§. 6. Cæterum quia difficile foret præfentes Litteras ad singula quæque Loca, ubi expediens foret, deferre, volumus quod illarum transumptis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & Sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides, in judicio & extra adhibeat, quæ ipsis originalibus litteris adhibetur, si essent exhibita vel ostensa.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub anulo Piscatoris, die nona Martii, Millefimo quingentesimo sexagesimo nono, Pontificatus nostri, anno quarto.

VII.
Ex Memoriis
du Clergé
de France,
Tom. 2.
pag. 436.

Adversus Beneficiorum Confidentiarios: anno 1569.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Intolerabilis multorum perversitas, qui Sacrosanctas Constitutiones novis quotidie fraudibus eludere nituntur, seque illarum auctores in necessitatibus adducit cautius providendi, quod pertinacium animi ab improbis conatibus, graviori sanctiōne proposita, reprimuntur. Bene quidem & prudenter felicis recordationis Pius Papa IV. Prædecessor noſter ad tollendam fiduciaria mancipatio[n]is Beneficiorum & Ecclesiasticorum corruptelam statuit, & decretivit, ut ipso jure vacarent Ecclesiæ, Monasteria, ceteraque Beneficia Ecclesiastica in confidentiam à quibuscumque, etiam Sac. Rom. Eccl. Cardinalibus, cuiusvis personæ contemplatione, vel intuitu recepta, liberam illorum dispositionem, fibi, & Apostolicae Sedi reservando: Nec valerent ipsis collationes, seu concessiones, nec frumentum, nec pensionum reservationes, nec facultates alias transferendi, nec regrediendi, seu accedendi & ingrediendi ad Ecclesiæ, Monasteria & Beneficia supradicta, illaque recipientes fructus, pensiones, & aliæ res eorumdem indebet percipient. Prohibens quibuscumque, etiam sub cen-

furis

suris Ecclesiasticis, ne quid hujusmodi amplius auderent. Ac etiam decrevit omnes & quacunque provisiones, praefectiones, collationes, commendatas, & alias dispositiones de Ecclesiis, Monasteriis, & Beneficiis, nec non reservations fructuum, pensionum, rerum & jurium, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, aliasque facultates, sive per se, sive futuros Romanos Pontifices, etiam motu proprio, ac consistorialiter, sive etiam per ordinarios Collatores, etiam ad Patronorum presentationem, cum interventu Confidentialia hujusmodi, sive expresa, sive occulte, ac de jure presumpto, & alias contra praedicta pro tempore factas, nullius momenti fore, nec cuiquam suffragari, sed Ecclesiis, Monasteriis & Beneficiis hujusmodi ipso jure vacare, ac praedicta dispositioni reservata esse, sicut per quocunque, etiam per præsumptiones, conjecturas legitimas, & alias eorum arbitrio procedendo (cum alioqui Confidentialia hujusmodi in lucem erui, & probari non posse constaret) judicari & definiri debere. Nec non irritum, & inane quidquid fecus contingeret attentari, quemadmodum confessis super his litteris suis plenius continetur. Verumtamen propter improbas mulitorum cupiditates, praedicta, qua ad purgandam hac pernicie Ecclesiam, & animarum salutem ab ipso Praedecessore edita sunt, in multis comprehendimus viam aperuisse gravius delinquendi. Siquidem cum frequentibus plurim quoque causulis priedem concitati, quod Judices in causis hujusmodi Confidentialiarum expedientes remissiores essent, omnes, & singulas causas ipsas ubique, & inter quocunque motas ad Nos advocabilissemus, ac omnino modum hujusmodi causarum præsentium & futurorum, rerumque omnium ex ipsis resultantium cognitionem Nobis, & Successoribus nostris reservavimus, & super quibusdam coram nobis processum fuisset, variis inde, aut levibus conjecturis intelleximus, vitium quidem Confidentialia occulte irrepsisse, sed in plerisque causis præsumptiones, & conjecturas, quæ ad illud probandum deducuntur, minime sufficere, ejusque rei causâ plurimos, qui ante litterarum praedictarum editionem hujusmodi Confidentialias exercent, ubi cognoverunt obstruantem veritatem propter difficultates probandi in Judicio Confidentialias ipsis contempta Constitutione praedicta, Ecclesiis, Monasteriis & Beneficiis sic recepta, ut prius retinere, alios fructus, pensiones, & alias res accipere, alios eorum exemplo ad similia & graviora fidientis commoveri. Multi etiam ipsa Beneficia jure retinere nequeunt, alii ne cogantur ad Sacros Ordines, ad residentiam, ad incedendum in habitu Clericali, ut ad bellum proficiantur, ut inimicos occident: alii ut alieno nomine lites agant, aut defendant; alii propter crimina incapaces, quidam ut purgato delicto, vel absolutione consecuta illa repetunt, eadem in alios deponunt, & in plerisque fructus ipsorum, aut eis ministrantur, aut quibus ipsis statunt, sœpe laicis & inhabiliibus. Plerique vel senes, vel infirmi, ut Beneficia in dominibus suis perpetuam, illa renuntiant & renuntiarentur in alios, qui vel profanam familiam cedentium de fructibus Ecclesiasticis alant, vel illa etiam in infantibus, aut nascituris afflent, facto interdum circuitu retrocessionis, cum reservatione fructuum & aliarum rerum, aut accessu, præsentium ab illis qui praestandardum iurium Cameræ Apostolicae sunt immunes, alii aut incapaces, aut alii Beneficiis Ecclesiasticis onusti, aut Ecclesiastico Ordini seminari pare refugientes, aut mere Laici Beneficia Ecclesiastica aliis conferenda procurant, ut de illis postmodum ad libitum suum disponatur, fructus etiam percipientes illorum. Ad hæc plerique Ordinarii, & alii Collatores, ac etiam Patroni Laici curant deponenda Beneficia, ut fructus seu pensiones capiant eorumdem, aliisque faciant ministrari: Alia etiam permulta ejusmodi admittuntur, quibus immaculata rerum divinarum puritas impie violatur, disciplinae Ecclesiasticae nervus dirumpi-

tur, & imminentis patratur exitium animarum. Quare Nos volentes periculofam talium audaciam novi juris subfido cohobere, præsentium auctoritate statuimus, ut si quis quacunque auctoritate Ecclesiam, vel Monasterium, aut aliud Beneficium Ecclesiasticum qualecumque ex resignatione, vel cessione cujuscumque personas simpliciter, aut cum circuitu retrocessionis, cum regressu, vel accessu, etiam sola dimittentis intentione receperit, ut illud, vel aliud etiam in eventum regresius, vel accessus, eidem dimittenti, vel alteri postea conferatur; aut illius fructus, vel eorum pars alii vel aliis concedantur, vel pensiones solvantur, ex eisdem hæc Confidentialia censerter. Itidem si Ordinarius, vel alius collator contulerit antech, aut conferat in futurum Beneficium Ecclesiasticum quovis modo vacans, ea conditione tacita, vel expresa, ut postea in alterum pro arbitrio collatoris seu alterius cujuscumque, contra juris communis ordinationem disponatur, sive ut de eo provisus fructus illius, vel partem ad utilitatem vel libitum conferentis, vel cedentis, aut alterius relinquat & remittat, seu pensionem illi, vel illis, quem vel quos, idem collator, aut cedens, vel alius per se, vel alius scripto, aut verbo justiter seu significaverit, persolvat, & pariter si Patrono etiam laico, vel altero presentatori, seu electori contigerit, vel contingat id fieri. Ad hæc si Clericus praedictæ Cameræ, aut Cardinalis, aut aliis a solutione Jurium ipsis Cameræ, vel etiam Cancelleriae Apostolicæ exemptus, post resignationem, vel cessionem alicuius extranei, de Ecclesia, Monasterio, vel alio Beneficio Ecclesiastico in se, Apostolica, vel alia auctoritate factam & admisam, illam vel illud etiam confessis litteris Apostolicis & possessione apprehensa, in eundem resignantem, vel cedentem, modo spatio interjecto, veluti duorum aut trium mensium retrocesserit, aut retrocedat in futurum, & ex illa retrocessione fructus Ecclesiae, seu Monasterii, aut Beneficii, vel eorum pars seu pensione, seu quid aliud super illis reservatum, aut regressus, seu accessus & ingressus ad illam, vel illud ipsi Clerico, vel Cardinalem, aut aliis exempto, sit, fuerit concessus. Postremo si quis criminis aliquo absolutorius, aut cum quo super irregularitate dispensatum est, denudò receperit quacunque auctoritate Ecclesiam, Monasterium, vel aliud Beneficium Ecclesiasticum, quod ante, vel post commissum delictum, aut contractam irregularitatem dimiserit, in quovis horum casuum Confidentialia pravitas sit contracta, casusque hujusmodi litteris praeditis comprehendentur, ac si illis speciatim expressi fuissent, licet ipsum Confidentialia crimen alterius tantum partis conscientiae sit commissum. Ad probandum vero plene Confidentialiarum abusum, inter alias etiam hæc præsumptiones & conjecturas habeantur legitimæ, videlicet si quis post cessam à se Ecclesiam, vel Monasterium aut Beneficium, & publicatam resignationem, seu cessionem, captamque à Successore possessionem, seu in illa, vel illo, seu rebus illius, per se, vel alium, seu alios de facto se ingessorit, aut fructus perceperit, aut quicunque successor illi, vel ejus propinquus ipsis, aut partem aliquam remiserit eorumdem. Si recipiens Beneficium constituerit dimittentem, vel ejus parentes, aut propinquos Procuratores ad perciplendum vel locandum fructus Beneficii dimisi, & illi, vel illis de fructibus perceptis, aut percipiendis donationem fecerit. Si vel sola Procuratoris depositione, vel libris rationalibus membrorium ex parte dimittentis expedito, quæ personam recipientis concernit, prosecuta sit, simulque expensa pro ea necessaria ab illo facte fuerint. Denique si quis pro concessione aliqui facta, quacunque auctoritate de Beneficio Ecclesiastico per se, vel alium, seu alios intercesserit, vel alias in negotio concessionis se immiscuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus Beneficii de facto etiam per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodum ad voluntatem intercessoris fuerit dispositum quandocunque. Testes autem de

quaque

quaue re singulares singulas probare valeant præsumptiones, & conjecturas, pluresque hujusmodi præsumptiones & conjecturae plenam faciant probationem in predictis. Cæterum criminosi, & cærei omnes, qui ad perhibendum in casibus Simoniae testimonium recipi possunt, ad predicta omnia admittentur. Sed ne quisquam etiam vanâ fiduciâ fretus non intendenti contra se judicii in criminie perseveret, utque hoc malum gravioris censura stimulo usqueque prohibetur, omnes, & singulos, qui hucusque Ecclesiæ, Monasteria, Beneficia, fructus, pensiones, aliaſ res, intercedente hoc confidentiæ virtio, receperunt, ac retinent, nisi statim ad se reverti, & resipescentes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurum etiam omnibus, & singulis aliis Ecclesiæ, Monasteriis, Dignitatibus, Administrationibus, Officis & Beneficiis obtentis, quæ pariter sub dicta reservatione comprehendunt volumus, nec non fructibus, & pensionibus & aliis rebus Ecclesiasticis, ac etiam R. Lic. & aliis Officis temporalibus praesentium auctoritate privamus; & ad futura inhabiles declaramus, & in juris subsidium excommunicationis sententiâ innodamus, à qua nullus, nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quam Romano Pontifice absolutionis beneficium valeat obtinere. Nos enim advocatione causarum hujusmodi, & reservatione cognitionis illarum, rerumque omnium inde emergentium, Nobis, & predictis Successoribus, ut predictum est, facta, caufis illis dumtaxat exceptis, quæ jam coram nobis pendere noscuntur, ac etiam iis, quas ratione Eccleharum, & Monasteriorum, quorum dispositio in Consistorio fieri consuevit, aut debet, itemque contra ordinarios Collatores, Episcopos, & alios Superiores Praelatos, etiam Cardinales haberi contigerit, ut jam aliis nostris statutum est, audiendis, decidendis, & terminandis, harum serie proflua relaxata decernimus, ita deinceps quoquaque Judices ordinarios, & delegatos, etiam Caufarum Palacii Apostolici auditores, ac predictæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, sublata eis, & ipsorum cuiuscumque quavis alteri judicandi & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicare, interpretari, & definire debere, nec non irritum, & inane, quidquid fecus in predictis per quoquaque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca omnibus locorum Ordinarius districtis injungimus, ut in suis quisque Ecclesiæ, Civitatibus, Diœcesibus, & locis, etiam exemptis, ad predicta studiosè attendant, & quatenus illis non relaxavimus, in delinquentes severe animadvertisi, si divinae Majestatis judicium, dictæque Sedis Confirant voluerint evitare. In ceteris vero caufis, & negotiis Nobis & predictis Successoribus exceptis, eosdem locorum Ordinarios praesentium auctoritate delegamus, ut gratia, & favore postpositis, pro se quisque, cum venerit usus, contra predictos omnes sub ipsa exceptione comprehensos diligenter inquirant, suoque inquisitiones omnes sigillo obsignatas ad predictam Sedem quam primum transferant, ut Nos, & predicti Successores in causa hujusmodi procedentes, quod justum fuerit, decernamus. Nos enim singulis Ordinariis ipsis, predictos omnes, & quoquaque alios, etiam exemptos, etiam per editum publicum, constito prius summari, & extra judicialiter de non tuto ad illos recessu, citandi, & monendi, eisque, ac Judicibus ordinariis, & delegatis, aliquis personis quoquaque, ne predictorum executionem quoquomo impediatur, vel alias in illis sepe interponant, etiam per simile editum inhibendi, eosdemque, ac alios Contradictores, & rebelles quoquaque per censuras, & penas Ecclesiasticas, ac omnia alia juris, & facti remedia opportuna compellendi, auxilium brachii secularium, quandoquaque opus fuerit, invocandi, cæteraque in predictis omnibus singulis necessaria faciendi & excequendi, plenam & liberam, tenore praesentium, concedimus facultatem. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papæ octavi Praedecessoris no-

stri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, aliquis Apostolicis constitutionibus & ordinationibus, & quod Episcopis collatoribus, & Praelatis predictis, etiam Cardinalibus, vel quibusvis aliis communiter & divisiū à predicta fit Sede inducum, vel in posterum indulgeri contingat, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari, aut contra inducta hujusmodi ad judicium trahi non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, & ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & litteris Apostolicis, generalibus, vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ presentibus, non expressa, aut in totum infra, effectus presentium, aut attributa predictis Ordinariis jurisdictionis explicati, seu exercitium vel executio, impediri valeat quomodocumque, vel differri, & de quibus quorumcumque totius tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, ceterisque contrarii quibuscumque litteris Praedecessoris hujusmodi nihilominus in suo robore duraturis. Volumus autem, ut presentium exempla etiam impressa edantur, eaque Notarii publici manu, & cujuscunque Curiae Ecclesiastice, ejusve Praelati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem in judicio, & extra ubique locorum faciant, quæ ipse presentes facerent, si essent exhibitæ, vel ostendæ.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ privationis, statuti, decreti, innovationis, injunctionis, delegationis, concessionis & voluntatis infringere, vel ei aulu temerario contrarie.

Si quis autem hoc attentare præsumperit, indigationem Omnipotens Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominice, Millefimo quingentesimo sexagesimo nono, Kal. Junii, Pontificatus nostri, anno quarto.

Cæ. Glorierius, H. Cumyn,

Anno a nativitate Domini Millefimo quingentesimo sexagesimo nono, Indictione duodecima, die vero Sabati sexto Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini PII divinæ prævidentia Papæ Quinti, anno quarto, retroscriptæ litteræ affixa & publicata fuerunt ad valvas Basiliæ Lateranensis, & Principis Apostolorum de urbe, Cancellerie, & in acie Campi Flora, ut moris est, dimissis in omnibus supradictis locis carumdem retroscriptarum litterarum copiis affixis, per Nos Iulium Parinum, & Joannem Andream Panizzam, predicti Sanctissimi Domini nostri Pii Papa Quinti Cursoræ,

Christianus de Monte, Magister Cursor.

IX.
Ex Op.
Dipl. Mi-
ræ Tom. 2.
Pag. 1105.

PIUS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Ecclesiastarum quarumlibet, praesertim Cathedram statu, & directioni sollicitis studiis intententes, ad illa libenter deflectimus, per quæ ipsarum Ecclesiastarum decori, & venustati salubriter consultur, & in eis divinus cultus suscipit incrementum.

Sanè Charissimus in Christo Filius noster Philippus, Hispaniarum Rex Catholicus, qui etiam Flandria Comes existit, tam suo, quam Venerabilis Fratris Cornelii Episcopi Gandavensis, & dilecti Filii nostri Vigili à Zuychem, Praepositi Ecclesiæ Gandavensis Notarii nostri, nominibus numeris exponi fecit, quod alias Cornelius Episcopus,